

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

KLASA: 041-01/21-03/28
URBROJ: 613-05-21-33
Sisak, 9. prosinca 2021.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Blok za Hrvatsku
za 2020.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje	7
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2020.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	13
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2020.	15

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Bloka za Hrvatsku (dalje u tekstu: Stranka) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Pojedini rashodi i imovina nisu iskazani u financijskim izvještajima ni evidentirani u poslovnim knjigama na računima propisanim računskim planom, što je utjecalo na visinu i strukturu rashoda i imovine.

Tako su u okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani troškovi nabave uredske opreme i namještaja u iznosu od 5.813,00 kn, umjesto u okviru proizvedene dugotrajne imovine (uredska oprema i namještaj); u okviru proizvedene dugotrajne imovine (ostali građevinski objekti) u poslovnim knjigama evidentirani su i u financijskim izvještajima iskazani građevinski radovi (sanacija od potresa) u vrijednosti od 71.200,00 kn, umjesto u okviru nematerijalne imovine (ostala prava) te je na ulaganja u tuđu imovinu obračunana amortizacija u iznosu od 2.373,00 kn. Zbog pogrešno evidentirane nabave uredske opreme i nepotrebno obračunane amortizacije ulaganja u tuđu imovinu, ukupni rashodi evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima 8.186,00 kn više (evidentirani su odnosno iskazani u iznosu od 90.152,00 kn, a trebali su biti u iznosu od 81.966,00 kn), a višak prihoda tekuće godine u jednakom je iznosu evidentiran odnosno iskazan manje (evidentiran je odnosno iskazan u iznosu od 136.503,00 kn, a trebao je biti u iznosu od 144.689,00 kn). Nadalje, kao posljedica navedenog, ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine koncem 2020. iskazan je u financijskim izvještajima i evidentiran u poslovnim knjigama u iznosu od 3.668,00 kn (od čega se na ispravak vrijednosti ulaganja u tuđu imovinu uslijed nepotrebno obračunane amortizacije odnosi 2.373,00 kn), a trebao je iznositi 1.295,00 kn. Također, vrijednost uredske opreme i namještaja u poslovnim knjigama evidentirana je i iskazana u financijskim izvještajima manje za 5.813,00 kn uslijed pogrešnog evidentiranja u okviru rashoda (evidentirana je odnosno iskazana u iznosu od 17.481,00 kn, a trebala je biti u iznosu od 23.294,00 kn). Zbog navedenog, evidentirana vrijednost imovine u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima manja je za 3.440,00 kn.

Knjigovodstvene isprave na temelju kojih su ostvareni ukupni rashodi u iznosu od 90.152,00 kn nisu prethodno kontrolirale/ovjerile ovlaštene osobe. Tijekom poslovanja gotovim novcem putem glavne blagajne obavljene su isplate u iznosu od 1.129,00 kn i uplate u iznosu od 600,00 kn za koje su sastavljene isplatnice i uplatnice koje nisu potpisane. Uz račun kod obavljenih građevinskih radova (sanacija od potresa) u iznosu od 71.200,00 kn nije priložen primopredajni zapisnik iz kojeg bi bio vidljiv rok, mjesto, početak i završetak radova, obračun te ovjera ovlaštenih osoba da su radovi uredno izvršeni sukladno pravilima struke.

Popisom imovine i obveza nisu obuhvaćene obveze u iznosu od 1.265,00 kn. U popisne liste osnovnih sredstava (dugotrajne imovine) uneseni su podaci o nabavnoj vrijednosti odnosno u novčanim izrazima, ali ne i po količini te ne sadrže inventurne brojeve i ispravak vrijednosti do trenutka popisa. Također, novac u blagajni nije popisao brojenjem apoena, a novac na žiroračunu nije utvrđen stanjem novca na računu prema izvodu s računa, nego su u liste uneseni podaci iz poslovnih knjiga. Središnje povjerenstvo nije sastavilo izvješće o obavljenom popisu.

U Izvještaju o prihodima i rashodima za 2020. iskazan je višak prihoda za 2020. (u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju) u iznosu od 136.503,00 kn. U jednakom iznosu pogrešno je iskazan i višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju. S obzirom na to da preneseni višak prihoda iz prethodne godine iznosi 49.000,00 kn (kako je točno iskazan u Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2020.), višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju trebalo je iskazati u iznosu od 185.503,00 kn.

Nadalje, zbog pogrešno iskazane nabave uredske opreme (5.813,00 kn) i nepotrebno obračunane i iskazane amortizacije ulaganja u tuđu imovinu (2.373,00 kn), rashodi su u financijskim izvještajima iskazani više za 8.186,00 kn, a višak prihoda tekuće godine u jednakom iznosu iskazan je manje (iskazan je u iznosu od 136.503,00 kn, umjesto u iznosu od 144.689,00 kn); višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju trebalo je iskazati u iznosu od 193.689,00 kn. (točka 4. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Rashodi za službena putovanja u iznosu od 18.448,00 kn ostvareni su na temelju putnih naloga koji ne sadrže sve potrebne podatke, kao ni izvješće sa službenog putovanja. Datum putnog obračuna je datum prije odlaska na službeni put, odnosno dana sastavljanja putnog naloga. Za četiri službena putovanja pogrešno su obračunane dnevnice kumulativno, u ukupnom iznosu od 400,00 kn više nego je provedeno na službenom putu. (točka 5. Nalaza)

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji.

Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u prosincu 2019. upisom u Registar političkih stranaka, koji vodi Ministarstvo pravosuđa i uprave. Skraćeni naziv Stranke je Blok, a sjedište Frankopanska 20, Zagreb (uvid u Registar političkih stranaka, tijekom obavljanja revizije, u listopadu 2021.).

Statutom, koji je donio Osnivački sabor Stranke u studenome 2019., utvrđeni su svrha i ciljevi postojanja Stranke, načela djelovanja, unutarnji ustroj, prava i obveze članstva, prestanak djelovanja te druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke. Spomenutim Statutom te Pravilnikom o ustroju predviđeno je osnivanje ogranaka, podružnica i županijskih organizacija, ali do vremena obavljanja revizije (rujan 2021.) nisu osnovani.

Stranka okuplja sve slojeve hrvatskog naroda i drugih građana Republike Hrvatske, a njezin se program temelji na hrvatskom rodoljublju, parlamentarnoj demokraciji, tržišnom gospodarstvu i drugim vrijednostima europske uljudbe koje su ukorijenjene u hrvatskoj narodnoj predaji; promiče hrvatske nacionalne interese, samobitnost i identitet hrvatskog naroda, njegovu predaju i povijesnu baštinu, a naročito vrijednosti Domovinskog rata te pravo hrvatskog naroda na slobodnu i neovisnu državu; socijalna je i slobodarska politička stranka jer zagovara i promiče društvenu solidarnost, slobodu pojedinca, kao i slobodu svih društvenih skupina i razreda te slobodu hrvatskog naroda.

Svrha postojanja i temeljni cilj Stranke je izgradnja, stabilnost i prosperitet slobodne, neovisne i demokratske države hrvatskog naroda, u kojoj će svi njezini građani biti ravnopravni i uživati najveći stupanj pravne zaštite.

Prema odredbama članaka 4. i 24. Statuta, središnja tijela Stranke su: Sabor, Nacionalno vijeće, Predsjedništvo, Predsjednik, Glavni tajnik i Nadzorni odbor. Mandat Predsjednika i svih članova tijela Stranke je četiri godine, a mogu biti birani bez ograničenja broja mandata.

Sabor je najviše tijelo Stranke koje utvrđuje smjernice i politiku, donosi i mijenja Program i Statut Stranke te bira i razrješava članove Predsjedništva, Nadzornog odbora i Predsjednika Stranke. Održava se najmanje svake druge godine, a saziva ga Predsjedništvo Stranke. Izborni Sabor održava se najmanje jednom u četiri godine, računajući od dana održavanja prethodnog Sabora. Sabor čine svi njezini članovi (sabornici), dok broj članova Stranke ne prijeđe 150, nakon čega ga čine predstavnici županijskih i s njima izjednačenih organizacija Stranke s cijelog područja njezina djelovanja odnosno organizacije za Grad Zagreb. Odluku o broju sabornika kao i odluku o broju predstavnika svake županijske i s njom izjednačene organizacije donosi Predsjedništvo najkasnije 30 dana prije održavanja Sabora te o njoj bez odlaganja izvješćuje organizacije koje samostalno u okviru zadanog broja i u skladu s vlastitim pravilnikom o radu određuju sabornike iz vlastitih redova te o tome obavještavaju Predsjedništvo najmanje 15 dana prije dana održavanja Sabora. Članovi Predsjedništva i Nadzornog odbora te zastupnici u Hrvatskom saboru po položaju su članovi Sabora Stranke (sabornici).

Nacionalno vijeće je savjetodavno tijelo Stranke koje razmatra djelovanje te daje smjernice za usklađenje djelovanja središnjih tijela Stranke i mišljenja o političkom djelovanju Stranke. Imenuje ga Predsjedništvo Stranke, a održava se najmanje dva puta godišnje pozivom predsjednika Nacionalnog vijeća.

Nacionalno vijeće čine članovi Predsjedništva Stranke, zastupnici u Hrvatskom saboru, predsjednici županijskih organizacija Stranke, predstavnici Stranke iz trećih država (pri čemu broj predstavnika utvrđuje Predsjedništvo Stranke), povjerenici i druge osobe prema odluci Predsjedništva Stranke.

Predsjedništvo je izvršno političko tijelo Stranke koje ima pet članova, uključujući i Predsjednika Stranke. Donosi Poslovnik o svome radu te druge pravilnike i odluke čije donošenje Statutom nije stavljeno u nadležnost Sabora Stranke, odlučuje o primanju u članstvo i isključenju iz članstva, zauzima politička stajališta i određuje politiku Stranke, imenuje i razrješuje Glavnog tajnika Stranke i njegove pomoćnike; odlučuje o osnivanju i raspuštanju ustrojstvenih oblika Stranke, visini godišnje članarine, saziva Sabor Stranke, odlučuje o plaćanju režijskih i drugih manjih troškova i izdataka Stranke te obavlja i druge poslove predviđene općim aktima Stranke. Sjednice Predsjedništva saziva Predsjednik Stranke po potrebi te je od osnivanja Stranke do vremena obavljanja revizije (rujan 2021.) Predsjedništvo održalo ukupno deset sjednica.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, saziva i predsjedava sjednicama Predsjedništva, usklađuje rad tijela Stranke te podnosi izvješća Saboru, Predsjedništvu i Nacionalnom odboru. Od 9. studenoga 2019. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2021.) Predsjednik Stranke je Zlatko Hasanbegović.

Glavni tajnik neposredno surađuje s Predsjednikom Stranke pri provedbi odluka drugih stranačkih tijela, vodi Registar članstva i ustrojstvenih oblika Stranke te obavlja i druge poslove predviđene aktima Stranke. Bira se između redova članova Predsjedništva većinom glasova. Glavni tajnik Stranke Domagoj Bešker izabran je na prvoj sjednici Predsjedništva 30. prosinca 2019. te od tada obavlja navedenu funkciju.

Nadzorni odbor ima tri člana, nadzire financijsko-materijalno poslovanje, uredno vođenje poslovnih knjiga, provedbu Statuta i ostalih akata te o svome radu izvješćuje Predsjedništvo i Sabor Stranke.

Osim Statuta i Pravilnika o ustroju, Stranka ima i Pravilnik o članstvu. Prema dopisu Stranke iz srpnja 2021., Stranka na 2. srpnja 2021. ima 32 člana.

Administrativni poslovi tijekom 2020. obavljaju se na temelju ugovora o djelu zaključenog s Glavnim tajnikom Stranke (s kojim je u 2021. zaključen ugovor o radu na određeno).

Koncem 2020. Stranka nije imala zaposlenih.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Računovodstvene poslove (između ostalog, vođenje poslovnih knjiga te izrada godišnjih izvještaja) za Stranku obavlja knjigovodstveni servis na temelju zaključenog ugovora. Formalna ispravnost knjigovodstvenih isprava te plaćanja (ulazni računi, prilozi uz račune, drugi financijski dokumenti) nije obavljana te ih nisu potpisale/ovjerile ovlaštene osobe.

Stranka objavljuje izvještaje i planove te u svrhu komunikacije koristi svoje mrežne i Facebook stranice. Za unutarnju komunikaciju koristi i mobilne aplikacije te e-poštu.

Planiranje

Godišnji program rada i financijski plan za 2020. donijelo je Predsjedništvo u prosincu 2019., a izmjene financijskog plana u prosincu 2020. Financijski plan te izmjene financijskog plana sastoje se od plana prihoda i rashoda.

Financijskim planom prihodi su planirani u iznosu od 230.000,00 kn, a rashodi u iznosu od 197.000,00 kn. Izmjenama financijskog plana, prihodi su planirani u iznosu od 280.000,00 kn, a rashodi u iznosu od 252.000,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode po posebnim propisima iz državnog proračuna u iznosu od 180.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 70.000,00 kn te prihode od članarina u iznosu od 30.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 238.000,00 kn (između ostalog, na intelektualne i osobne usluge odnosi se 35.000,00 kn, reprezentaciju 30.000,00 kn i promidžbu 20.000,00 kn), rashode za zaposlene u iznosu od 10.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 2.000,00 kn te financijske rashode u iznosu od 2.000,00 kn.

Program rada za 2020. sadrži kratki opis Stranke, ciljeve, načela i način djelovanja te ustroj s nadležnostima središnjih tijela Stranke. Temeljna načela Stranke su okupljanje svih slojeva hrvatskog naroda i drugih građana Republike Hrvatske, hrvatsko rodoljublje, parlamentarna demokracija, tržišno gospodarstvo, sloboda pojedinca kao i sloboda svih društvenih skupina. Svrha postojanja i temeljni cilj Stranke je izgradnja, stabilnost i prosperitet slobodne, neovisne i demokratske države Hrvatske, u kojoj će svi njezini građani biti ravnopravni i uživati najviši stupanj pravne zaštite. U Programu rada nisu navedene aktivnosti koje treba provesti kako bi se ostvarili ciljevi, kao ni planirani rashodi po vrstama i iznosima te izvori financiranja.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2020. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji, financijski plan za 2020. te njegove izmjene, Program rada za 2020. i Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. u propisanom roku dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Izmjene financijskog plana koje je donijelo Predsjedništvo u prosincu 2020. dostavljene su Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije (rujan 2021.) u papirnatom obliku. U nastavku se navode odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na navedene izmjene financijskog plana, s obzirom na to da su u izmjenama financijskog plana koji je unesen u informacijski sustav za nadzor financiranja podaci o planiranim prihodima i rashodima istovjetni podacima iz prvobitno unesenog financijskog plana.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 226.655,00 kn, što je 177.655,00 kn ili 362,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 53.345,00 kn ili 19,1 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	0,00	166.454,00	-
2.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	49.000,00	60.201,00	122,9
	Ukupni prihodi	49.000,00	226.655,00	462,6

Najznačajniji udjel u ostvarenim prihodima imaju prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 166.454,00 kn ili 73,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 60.201,00 kn ili 26,6 % ukupno ostvarenih prihoda. U 2020. nisu ostvareni prihodi od članarina u skladu s Odlukom o neplaćanju članarine za 2020. zbog situacije nastale uslijed epidemije bolesti COVID-19.

Prihodi iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 166.454,00 kn ostvareni su u skladu s odredbom članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojoj pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskom saboru i nezavisni zastupnici. U skladu s odredbama navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u srpnju 2020. za 10. saziv Hrvatskog sabora Odluku o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika za 2020. (Narodne novine 90/20), prema kojoj su Stranci za jedno zastupničko mjesto raspoređena sredstva u iznosu od 72.438,00 kn za razdoblje od 22. srpnja do 30. rujna 2020. i u iznosu od 94.016,00 kn za razdoblje od 1. listopada do 31. prosinca 2020.

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 60.201,00 kn ostvareni su u novcu za financiranje redovne političke djelatnosti Stranke, od sedam fizičkih osoba. Dobrovoljni prilozi (donacije) primljeni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, kojima su propisane vrste, način uplate i iznosi dobrovoljnih priloga (donacija). Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) Stranka izdaje potvrde te vodi evidenciju u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19). Također, Stranka je zaključila ugovore s donatorima za donacije iznad 5.000,00 kn te su dostavljene izjave da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 90.152,00 kn (prethodne godine nisu ostvareni jer je Stranka upisana u Registar političkih stranaka u prosincu 2019.). Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 161.848,00 kn ili 64,2 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	0,00	721,00	-
2.	Materijalni rashodi	0,00	84.390,00	-
2.1.	Drugi materijalni rashodi	0,00	84.390,00	-
3.	Rashodi amortizacije	0,00	3.668,00	-
4.	Financijski rashodi	0,00	1.373,00	-
	Ukupni rashodi	0,00	90.152,00	-
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	49.000,00	226.655,00	462,6
	Višak prihoda	49.000,00	136.503,00	278,6

Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na materijalne rashode koji su ostvareni u iznosu od 84.390,00 kn i čine 93,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi (rashodi za zaposlene, rashodi amortizacije i financijski rashodi) u iznosu od 5.762,00 kn imaju udjel od 6,4 %.

U srpnju 2020. održani su izbori za zastupnike u 10. sazivu Hrvatskog sabora. Stranka je u lipnju 2020. sa šest političkih stranaka (Domovinskim pokretom Miroslava Škore, Hrastom – Pokretom za uspješnu Hrvatsku, Hrvatskim suverenistima, Hrvatskom konzervativnom strankom, Strankom umirovljenika i Zelenom listom) potpisala Sporazum kojim se definiraju mjesta na izbornim listama za zastupnike u Hrvatski sabor (koalicijski sporazum) te Sporazum o otvaranju zajedničkog računa. Navedenim sporazumima definirana su mjesta osoba na kandidacijskim listama i određeno je da je u ime svih političkih stranaka u koaliciji prijedlog zajedničke liste ovlašten potpisati tadašnji predsjednik Domovinskog pokreta dr. sc. Miroslav Škoro; kao nositelj koalicijskog sporazuma Domovinski pokret zadužen je za otvaranje posebnog računa s kojeg će podmiriti sve troškove izborne promidžbe te podnijeti zakonom propisana financijska izvješća nadležnim tijelima.

Stranka nije ostvarila prihode iz proračuna u vezi s naknadom troškova izborne promidžbe ni sredstva podijeljena s drugim političkim strankama na temelju koalicijskog sporazuma. Prema pisanom obrazloženju, Stranka nema dodatka koalicijskom sporazumu kojim bi se definirale prava i obveze Stranke u izornoj promidžbi, odnosno političkoj kampanji. Političke stranke navedenim koalicijskim sporazumom nisu jasno utvrdile način financiranja troškova izborne promidžbe, odnosno iznos rashoda koji treba sufinancirati svaki koalicijski partner, obvezu uplate i iznos predujma, obračun ukupnih troškova izborne promidžbe te način izvještavanja i evidentiranja rashoda u poslovnim knjigama pojedine političke stranke (na temelju obračuna ili na temelju preslika knjigovodstvenih isprava o poslovnim događajima), kao ni način podjele ostvarene naknade troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna (ako ostvare to pravo).

Skreće se pozornost da političke stranke međusobnim sporazumima trebaju jasno utvrditi način financiranja troškova izborne promidžbe, odnosno iznos rashoda koji treba sufinancirati svaki koalicijski partner, obvezu uplate i iznos predujma, obračun ukupnih troškova izborne promidžbe te način izvještavanja i evidentiranja rashoda u poslovnim knjigama pojedine političke stranke (na temelju obračuna ili na temelju preslika knjigovodstvenih isprava o poslovnim događajima), kao i način podjele ostvarene naknade troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna (ako ostvare to pravo), kako bi podaci o financiranju izborne promidžbe u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, kao i financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe, bili evidentirani, odnosno iskazani u skladu s propisima koji uređuju financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Kada je politička stranka koalicijski partner, dane predujmove u poslovnim knjigama treba evidentirati u okviru potraživanja za dane predujmove nositelju koalicijskog sporazuma, a po okončanju izbora i obračunu udjela u troškovima, treba evidentirati rashode za izbornu promidžbu na pripadajućim skupinama računa računskog plana te obveze prema koalicijskom partneru.

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 721,00 kn odnose se na doprinos za zdravstveno osiguranje za Glavnog tajnika Stranke obračunan po drugom dohotku, odnosno zaključenom ugovoru o djelu (pogrešno evidentiran u poslovnim knjigama i iskazan u financijskim izvještajima u skupini rashoda za zaposlene).

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 84.390,00 kn odnose se na rashode za usluge u iznosu od 49.704,00 kn, rashode za službena putovanja (naknade troškova prijevoza i dnevnice) u iznosu od 18.448,00 kn, naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 11.071,00 kn i rashode za materijal i energiju (sitni inventar, uredski i potrošni materijal te plin) u iznosu od 5.167,00 kn.

Rashodi za usluge odnose se na intelektualne usluge u iznosu od 30.323,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 13.038,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 1.805,00 kn, zakupnine za poslovni prostor Stranke na Trgu bana Josipa Jelačića u iznosu od 1.761,00 kn, računalne usluge u iznosu od 720,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 557,00 kn i ostale usluge u iznosu od 1.500,00 kn.

Poslovni prostor na Trgu bana Josipa Jelačića koristi se na temelju ugovora o korištenju prostora koji je Stranka zaključila s Gradom Zagrebom u lipnju 2020. za potrebe rada Stranke. Ugovor je zaključen na mandatno razdoblje Gradske skupštine (konstituirana u srpnju 2017.) te s početkom korištenja od 15. srpnja 2020. Ugovorena je naknada u iznosu od 560,00 kn mjesečno (uvećano za porez na dodanu vrijednost) te s početkom plaćanja od 15. listopada 2020., kao i drugi troškovi korištenja. S obzirom na to da je spomenuti ugovor o korištenju prostora prestao istekom mandata Gradske skupštine Grada Zagreba u sazivu 2017. – 2021., a provjerom konačnih rezultata izbora članova Gradske skupštine (svibanj 2021.) utvrđeno je da Stranka nije zastupljena u novom sazivu Gradske skupštine (u Hrvatskom saboru zastupljena je s jednim zastupnikom), Grad Zagreb je u lipnju 2021. zatražio od Stranke vraćanje spomenutog prostora. U pozivu za vraćanje prostora obrazloženo je da je Zaključkom o dodjeli gradskih prostora na korištenje (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/15, 26/15, 5/18 i 23/18), u točki VI. propisano da se prostor može dodijeliti na korištenje političkim strankama ako su zastupljene u Hrvatskom saboru ili Gradskoj skupštini Grada Zagreba s najmanje tri zastupnika. Stranka je 9. srpnja 2021. podneskom Gradu Zagrebu zatražila da joj se odobri nastavak korištenja prostora i zaključi novi ugovor na razdoblje parlamentarnog statusa, uz obrazloženje da je parlamentarna stranka zastupljena s jednim zastupnikom.

Nadalje, 21. srpnja 2021. Grad Zagreb je Gradskom stambeno-komunalnom gospodarstvu d.o.o. uputio dopis u kojem je, između ostalog, navedeno da je vrijeme na koje je sklopljen ugovor isteklo, konstituiranjem novog saziva Gradske skupštine Grada Zagreba (17. lipnja 2021.), a Stranka nije ispunila uvjete za ponovnu dodjelu prostora na korištenje te je potrebno s 1. srpnja 2021. Stranku evidentirati kao korisnika bez sklopljenog ugovora o korištenju prostora i ispostavljati račune za plaćanje naknade s osnova korištenja predmetnog poslovnog prostora u visini mjesečnog iznosa zakupnine za uredsku djelatnost sukladno Zaključku o kriterijima za određivanje zakupnine za poslovni prostor (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/16, 11/16 i 13/17).

Rashodi amortizacije ostvareni u iznosu od 3.668,00 kn odnose se na obračunanu amortizaciju mobilnog uređaja i ulaganja u tuđu imovinu (građevinski radovi u prostoru Stranke).

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 1.373,00 kn najvećim dijelom odnose se na usluge platnog prometa poslovne banke u iznosu od 1.370,00 kn.

Višak prihoda za 2020. iznosi 136.503,00 kn. S obzirom na to da preneseni višak prihoda iz prethodne godine iznosi 49.000,00 kn, višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 185.503,00 kn. U Izvještaju o prihodima i rashodima višak prihoda tekuće godine i višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iskazani su u jednakom iznosu od 136.503,00 kn, a preneseni višak prihoda iz prethodnih godina nije iskazan.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 186.768,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2020.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	0,00	85.013,00	-
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	0,00	85.013,00	-
2.	Financijska imovina	49.000,00	101.755,00	207,7
2.1.	Novac u banci i blagajni	49.000,00	101.755,00	207,7
	Ukupno imovina	49.000,00	186.768,00	381,2
3.	Obveze	0,00	1.265,00	-
3.1.	Obveze za rashode	0,00	1.265,00	-
4.	Vlastiti izvori	49.000,00	185.503,00	378,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	49.000,00	186.768,00	381,2

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2020. veća je za 137.768,00 kn ili 281,2 % u odnosu na stanje iskazano početkom godine, najvećim dijelom jer prethodne godine proizvedena dugotrajna imovina nije bila iskazana te zbog povećanja novca u banci i blagajni za 52.755,00 kn ili 107,7 % uslijed ostvarenja prihoda iz državnog proračuna po posebnim propisima.

Nefinancijska imovina u iznosu od 85.013,00 kn odnosi se na ulaganja u građevinske objekte, odnosno sanaciju sjedišta Stranke uslijed posljedica potresa u iznosu od 68.827,00 kn i uredsku opremu u iznosu od 16.186,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 101.755,00 kn odnosi se na novac u banci u iznosu od 101.226,00 kn i novac u blagajni u iznosu od 529,00 kn.

Obveze u iznosu od 1.265,00 kn najvećim dijelom odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu od 1.263,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2021.) obveze su u cijelosti podmirene.

Vlastiti izvori u iznosu od 185.503,00 kn odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 1. srpnja do 9. prosinca 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
2. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja
5. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
6. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
7. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20 i 74/20)
8. Uputa o obavljanju godišnjeg popisa imovine i obveza (prosinac 2020.)
9. Statut (studen 2019.)

10. Pravilnik o članstvu (svibanj 2021.)
11. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16, 106/18 i 121/19, 32/20 i 138/20)
12. Godišnji program rada
13. Financijski plan i njegove izmjene za 2020.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi s приходима из прорачуна и доброволјним прилозима (donacijama). Također, obavljena je provjera ulaznih računa te dokumentacija u vezi s rashodima. Obavljeni su razgovori s Glavnim tajnikom Stranke i osobom zaduženom za vođenje poslovnih knjiga u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje te rashode.

1. Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

- 1.1. Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u prosincu 2019. upisom u Registar političkih stranaka. Statutom Stranke i Pravilnikom o članstvu utvrđena su prava i obveze članstva. Prema odredbama članka 17. Statuta, član Stranke se treba držati stranačkog programa i načela djelovanja Stranke, čuvati ugled i tajnost podataka iznesenih na sjednicama stranačkih tijela. Također, prema odredbama članka 9. navedenog Pravilnika, član može biti isključen ako krši načela, program, Statut ili druge opće akte, bude pravomoćno proglašen krivim za kazneno djelo koje ograničava njegovo pasivno biračko pravo ili svojim ponašanjem na stranačkim sastancima i izvan njih nanosi štetu ugledu Stranke. Članovi Stranke upoznati su s navedenim odredbama Statuta i Pravilnika o članstvu.

Stranka nije donijela poseban akt odnosno kodeks etike kojim bi se propisala pravila ponašanja, sukob interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja koje trebaju poštovati svi članovi Stranke, a posebno članovi Stranke koji obnašaju javne i političke dužnosti.

Također, Stranka nije donijela akt o financijsko-materijalnom poslovanju kojim bi se uredio način pribavljanja prihoda, vrste prihvatljivih rashoda za stranačke aktivnosti, financijsko planiranje i izvješćivanje te način evidentiranja prihoda i rashoda.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti kodeks etike kojim bi se uredili pravila ponašanja, postupanje u slučaju sukoba interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja kojih se trebaju pridržavati članovi i zaposlenici Stranke, kao i upoznati sve članove Stranke s kodeksom etike te provesti izobrazbu kako bi se osiguralo da članovi Stranke poštuju određena pravila ponašanja i etičke vrijednosti. Preporučuje donijeti akt o financijsko-materijalnom poslovanju kojim bi se propisalo pravo stvaranja obveza, financiranje Stranke, raspolaganje i kontrola raspolaganja imovinom te izvještavanje.

- 1.2. Stranka prihvaća preporuke Državnog ureda za reviziju te u Očitovanju navodi da će u skladu sa Statutom donijeti preporučene akte.

2. Sustav unutarnjih kontrola

- 2.1. Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Prema odredbama članka 40. Statuta, Nadzorni odbor Stranke, između ostalog, nadzire zakonitost financijsko-materijalnog poslovanja Stranke i uredno vođenje poslovnih knjiga. Prva sjednica Nadzornog odbora održana je u lipnju 2021., na kojoj su usvojeni Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilanca za 2020. Druga sjednica održana je u srpnju 2021., na kojoj je usvojeno izvršenje Programa rada i financijskog plana Stranke za 2020. Druge kontrolne aktivnosti financijsko-materijalnog poslovanja Stranke i urednog vođenja poslovnih knjiga nisu obavljane (knjigovodstvene isprave na temelju kojih su evidentirane poslovne promjene nisu prethodno ovjerile ovlaštene osobe). Posljedice slabosti sustava unutarnjih kontrola su i utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi s djelokrugom i unutarnjim ustrojstvom, planiranjem, računovodstvenim poslovanjem i financijskim izvještajima te rashodima.

Državni ured za reviziju preporučuje da Nadzorni odbor prati redovno financijsko poslovanje Stranke, obavljajući nadzor nad zakonitošću financijsko-materijalnog poslovanja te urednog vođenja poslovnih knjiga u skladu s odredbama Statuta.

- 2.2. *Stranka ne prihvaća preporuku Državnog ureda za reviziju te u Očitovanju navodi da, kao što je vidljivo iz dostavljenog zapisnika, Nadzorni odbor nije održavao sjednice zbog situacije nastale uslijed bolesti COVID-19.*
- 2.3. Državni ured za reviziju i nadalje ostaje pri danoj preporuci. Mišljenja je da je Stranka u skladu s epidemiološkom situacijom trebala omogućiti i druge načine održavanja sjednica Nadzornog odbora, kao što je putem elektroničke pošte, telefona i slično, a sve u cilju provođenja kontrolnih aktivnosti financijsko-materijalnog poslovanja Stranke i urednog vođenja poslovnih knjiga. Nedvojbeno je tijekom revizije utvrđeno da sve knjigovodstvene isprave na temelju kojih su evidentirane poslovne promjene nisu prethodno ovjerile ovlaštene osobe te su posljedice slabosti sustava unutarnjih kontrola i utvrđene nepravilnosti u vezi s ostalim točkama Nalaza.

3. Planiranje

- 3.1. Stranka je donijela Program rada te financijski plan i njegove izmjene za 2020. Financijski plan za 2020. i njegove izmjene sastoje se od plana prihoda i rashoda, a ne sadrže obrazloženje financijskog plana.

Odredbom članka 50. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da su političke stranke koje vode dvojno knjigovodstvo dužne financijski plan za iduću kalendarsku godinu sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Odredbom članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 13. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Odredbama članka 17. navedenog Pravilnika, propisano je da se obrazloženje financijskog plana sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. Obrazloženje skupina prihoda i rashoda mora sadržavati parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda. Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Izmjene i dopune financijskog plana za 2020. Stranka je dostavila Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. Također je Državnom uredu za reviziju dostavila izmjene financijskog plana (u papirnatom obliku), koje je donijelo Predsjedništvo u prosincu 2020., tijekom obavljanja revizije (rujan 2021.). Podaci o planiranim prihodima i rashodima u spomenutim izmjenama financijskog plana (dostavljenim unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i u papirnatom obliku) nisu istovjetni, jer su u izmjenama financijskog plana koji je unesen u informacijski sustav za nadzor financiranja podaci istovjetni podacima iz prvobitno unesenog financijskog plana.

Državni ured za reviziju nalaže uz financijski plan donijeti obrazloženje financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Program rada za 2020. sadrži kratki opis Stranke, ciljeve, načela i način djelovanja te ustroj s nadležnostima središnjih tijela Stranke. U Programu rada nisu navedene aktivnosti koje treba provesti kako bi se ostvarili ciljevi, kao ni planirani rashodi po vrstama i iznosima te izvori financiranja. Izmjene Programa rada nisu donesene.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada uz planirane ciljeve i načela planirati konkretne aktivnosti koje treba provesti kako bi se ostvarili ciljevi, navesti planirane rashode za svaku aktivnost prema vrsti i izvorima financiranja te pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava.

3.2. *Stranka prihvaća preporuku Državnog ureda za reviziju koja se odnosi na planiranje te u dopuni Očitovanja navodi da će se ubuduće u godišnjem programu rada uz planirane ciljeve i načela planirati konkretne aktivnosti koje treba provesti.*

4. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

4.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

– Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

Pojedini rashodi i imovina nisu iskazani u financijskim izvještajima ni evidentirani u poslovnim knjigama na računima propisanim računskim planom, što je utjecalo na visinu i strukturu rashoda i imovine. Tako su u okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani troškovi nabave uredske opreme i namještaja u iznosu od 5.813,00 kn, umjesto u okviru proizvedene dugotrajne imovine (uredska oprema i namještaj); u okviru proizvedene dugotrajne imovine (ostali građevinski objekti) u poslovnim knjigama evidentirani su i u financijskim izvještajima iskazani građevinski radovi (sanacija od potresa) u vrijednosti od 71.200,00 kn, umjesto u okviru nematerijalne imovine (ostala prava) te je na ulaganja u tuđu imovinu obračunana amortizacija u iznosu od 2.373,00 kn. Zbog pogrešno evidentirane nabave uredske opreme i nepotrebno obračunane amortizacije ulaganja u tuđu imovinu, ukupni rashodi su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani više za 8.186,00 kn (evidentirani su odnosno iskazani u iznosu od 90.152,00 kn, a trebali su biti u iznosu od 81.966,00 kn), a višak prihoda tekuće godine u jednakom je iznosu evidentiran odnosno iskazan manje (evidentiran je odnosno iskazan u iznosu od 136.503,00 kn, a trebao je biti u iznosu od 144.689,00 kn).

Nadalje, kao posljedica navedenog, ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine koncem 2020. iskazan je u financijskim izvještajima i evidentiran u poslovnim knjigama u iznosu od 3.668,00 kn (od čega se na ispravak vrijednosti ulaganja u tuđu imovinu uslijed nepotrebno obračunane amortizacije odnosi 2.373,00 kn), a trebao je iznositi 1.295,00 kn. Također, vrijednost uredske opreme i namještaja u poslovnim knjigama evidentirana je i iskazana u financijskim izvještajima manje za 5.813,00 kn uslijed pogrešnog evidentiranja u okviru rashoda (evidentirana je odnosno iskazana u iznosu od 17.481,00 kn, a trebala je biti u iznosu od 23.294,00 kn). Zbog navedenog, evidentirana vrijednost imovine u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima manja je za 3.440,00 kn.

Također su u okviru rashoda za zaposlene u poslovnim knjigama pogrešno evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani doprinosi za zdravstveno osiguranje po obračunu drugog dohotka (odnosno zaključenom ugovoru o djelu) u iznosu od 721,00 kn, umjesto u okviru naknada ostalim osobama izvan radnog odnosa.

Prema odredbama članaka 9. i 28. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, između ostalog, propisano je da neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije te financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i financijskim izvještajima iskazati rashode i imovinu na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije, kako bi financijski izvještaji pružili objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Knjigovodstvene isprave na temelju kojih su ostvareni ukupni rashodi u iznosu od 90.152,00 kn nisu prethodno kontrolirale/ovjerile ovlaštene osobe. Nadalje, tijekom poslovanja gotovim novcem putem glavne blagajne obavljene su isplate u iznosu od 1.129,00 kn i uplate u iznosu od 600,00 kn (uredski materijal i drugi sitni materijalni troškovi) za koje su sastavljene isplatnice i uplatnice koje nisu potpisane. Uz blagajničke uplatnice i isplatnice priložena je dokumentacija na temelju koje su obavljene uplate, odnosno isplate. Usluge platnog prometa poslovne banke u iznosu od 1.370,00 kn evidentirane su na temelju knjigovodstvene temeljnice bez vjerodostojne dokumentacije.

Također, kod građevinskih radova (prema ispostavljenom računu, sanacija prostorija Stranke od potresa) u iznosu od 71.200,00 kn uz račun nije priložen primopredajni zapisnik iz kojeg bi bio vidljiv rok, mjesto, početak i završetak radova, obračun te ovjera ovlaštenih osoba da su radovi uredno izvršeni sukladno pravilima struke.

Odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj. Vjerodostojna je knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava.

– Popis imovine i obveza

Predsjednik Stranke je u prosincu 2020. donio Odluku o godišnjem popisu imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2020. te Uputu o obavljanju popisa. Navedenom Odlukom osnovano je Središnje povjerenstvo (uključujući i Predsjednika Stranke) i Povjerenstvo broj 1. Popisom je obuhvaćena dugotrajna materijalna imovina i sitni inventar u nabavnoj vrijednosti od 97.842,00 kn te financijska imovina u iznosu od 101.754,00 kn. Popisom nisu obuhvaćene obveze u iznosu od 1.265,00 kn. U popisne liste osnovnih sredstava (dugotrajne imovine) uneseni su podaci o nabavnoj vrijednosti odnosno u novčanim izrazima, ali ne i po količini te ne sadrže inventurne brojeve i ispravak vrijednosti do trenutka popisa. Također, novac u blagajni nije popisao brojenjem apoena, a novac na žiroračunu nije utvrđen stanjem novca na računu prema izvodu s računa, nego su u liste uneseni podaci iz poslovnih knjiga. Središnje povjerenstvo nije sastavilo izvješće o obavljenom popisu.

Odredbama članaka 19., 20. i 21. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je, između ostalog, da je neprofitna organizacija dužna najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Nakon završetka popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga zakonskom zastupniku.

Zakonski zastupnik na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista te sukladno ovlastima koje proizlaze iz statuta ili drugih najviših općih akata neprofitne organizacije odlučuje o: nadoknađivanju utvrđenih manjkova, priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju imovine te mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Državni ured za reviziju nalaže popisom imovine i obveza obuhvatiti cjelokupnu imovinu, uskladiti knjigovodstveno i stvarno stanje te sastaviti i dostaviti izvještaj o obavljenom popisu u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Financijski izvještaji

Za 2020. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima.

U Izvještaju o prihodima i rashodima za 2020. iskazan je višak prihoda za 2020. (u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju) u iznosu od 136.503,00 kn. U jednakom iznosu pogrešno je iskazan i višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju. S obzirom na to da preneseni višak prihoda iz prethodne godine iznosi 49.000,00 kn (kako je točno iskazan u Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2020.), višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju trebalo je iskazati u iznosu od 185.503,00 kn. Nadalje, zbog pogrešno iskazane nabave uredske opreme (5.813,00 kn) i nepotrebno obračunane i iskazane amortizacije ulaganja u tuđu imovinu (2.373,00 kn), rashodi su u financijskim izvještajima iskazani više za 8.186,00 kn, a višak prihoda tekuće godine u jednakom iznosu iskazan je manje (iskazan je u iznosu od 136.503,00 kn, umjesto u iznosu od 144.689,00 kn); višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju trebalo je iskazati u iznosu od 193.689,00 kn.

Oblik i sadržaj financijskih izvještaja propisan je Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija. Prema odredbama članka 6. navedenog Pravilnika, Izvještaj o prihodima i rashodima sastavlja se na Obrascu PR-RAS-NPF, koji je sastavni dio ovoga Pravilnika, a uz podatke o ostvarenim prihodima i rashodima, između ostalog, treba sadržavati podatke o prenesenom višku prihoda (AOP 151, odnosno račun 5221 iz računskog plana) te višku prihoda raspoloživom u sljedećem razdoblju (AOP 154). Nadalje, odredbom članka 8., stavka 2. navedenog Pravilnika, propisano je da Obrazac PR-RAS-NPF, između ostalog, sadrži sljedeće podatke: stupac 5 – Ostvareno u izvještajnom razdoblju.

Državni ured za reviziju nalaže u Izvještaju o prihodima i rashodima iskazati sve podatke propisane Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, kako bi financijski izvještaji pružili objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

4.2. *Stranka djelomično prihvaća naloge Državnog ureda za reviziju koji se odnose na računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.*

U vezi s evidentiranjem i iskazivanjem u financijskim izvještajima građevinskih radova (sanacija od potresa) u vrijednosti od 71.200,00 kn u okviru proizvedene dugotrajne imovine (ostali građevinski objekti), umjesto u okviru nematerijalne imovine (ostala prava), Stranka ne prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju te u Očitovanju navodi da je knjiženje navedenih radova u okviru „ulaganje u tuđoj imovini” obavljeno uz prethodnu suglasnost s poreznim savjetnicima (e-poruka dostavljena u prilogu Očitovanja). Stranka nadalje navodi kako se ne radi o radovima za koje je temeljem Zakona o gradnji, Pravilnika o načinu provedbe stručnog nadzora građenja, obrascu, uvjetima i načinu vođenja građevinskog dnevnika te o sadržaju završnog izvješća nadzornog inženjera i Pravilnika o sadržaju pisane izjave izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine propisana obveza vođenja građevinskog dnevnika i pisana izjava izvođača.

U vezi s tim da se popisom imovine i obveza obuhvati cjelokupna imovina, uskladi knjigovodstveno i stvarno stanje te sastavi i dostavi izvještaj o obavljenom popisu, Stranka prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju te u Dopuni očitovanja navodi da će u skladu s tim ubuduće popisom imovine i obveza obuhvatiti cjelokupnu imovinu te uskladiti knjigovodstveno i stvarno stanje.

U vezi s nalogom Državnog ureda za reviziju da se u Izvještaju o prihodima i rashodima iskažu svi podaci, Stranka navedeno prihvaća te u Dopuni očitovanja navodi da će ubuduće u Izvještaju o prihodima i rashodima iskazati sve podatke propisane Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

4.3. *Državni ured za reviziju i nadalje ostaje pri navodima utvrđenima ovom točkom Nalaza koji se odnose na evidentiranje u poslovnim knjigama i iskazivanje u financijskim izvještajima građevinskih radova (sanacija od potresa) u vrijednosti od 71.200,00 kn u okviru nematerijalne imovine (ostala prava). Naime, prema ispostavljenom računu, navedeni radovi odnose se na sanaciju prostorija Stranke od potresa.*

Računskim planom za neprofitne organizacije unutar podskupine računa nematerijalna imovina i odjeljka ostala prava predviđen je, između ostalog, račun ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja. Unutar skupine računa proizvedena dugotrajna imovina, podskupine građevinski objekti, predviđeno je evidentiranje poslovnih promjena isključivo za objekte u vlasništvu neprofitne organizacije. S obzirom na navedeno, Državni ured za reviziju je i nadalje mišljenja da je Stranka trebala evidentirati navedene radove na računu ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja bez obzira na njihovu vrijednost i nepostojanost obveze vođenja građevinskog dnevnika i pisane izjave izvođača u skladu sa Zakonom o gradnji i spomenutim pravilnicima.

Slijedom navedenog, a temeljem utvrđenih i u izvješću opisanih činjenica, Državni ured za reviziju ostaje kod izraženih mišljenja o financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja.

5. Rashodi

- 5.1. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2020., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 90.152,00 kn, pri čemu najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu od 84.390,00 kn ili 93,6 % ukupno ostvarenih rashoda.

U okviru materijalnih rashoda na rashode za službena putovanja odnosi se 18.448,00 kn. Spomenuti rashodi ostvareni su na temelju 12 putnih naloga, a odnose se na naknadu troškova prijevoza (naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe u iznosu od 2,00 kn po prijeđenom kilometru) u iznosu od 12.502,00 kn, dnevnice u iznosu od 4.900,00 kn i druge troškove službenih putovanja (avionska karta) članova Stranke u iznosu od 1.046,00 kn. Putni nalozi ne sadrže sve potrebne podatke, izvješće sa službenog putovanja, a nedostaju i potpisi likvidatora i blagajnika. Datum putnog obračuna je datum prije odlaska na službeni put, odnosno dana sastavljanja putnog naloga. Utvrđeno je da su pogrešno obračunane dnevnice za četiri službena putovanja. Za službeno putovanje zračnim prijevozom u tuzemstvu obračunane su tri i pol dnevnice u iznosu od 700,00 kn, a trebale su biti obračunane četiri dnevnice u iznosu od 800,00 kn; za dva putovanja privatnim automobilom u službene svrhe u tuzemstvu pojedinačno je obračunana jedna i pol dnevica u iznosu od 300,00 kn, umjesto jedne dnevnice u iznosu od 200,00 kn; za još jedno putovanje privatnim automobilom u službene svrhe u tuzemstvu obračunane su tri i pol dnevnice u iznosu od 700,00 kn, umjesto tri dnevnice u iznosu od 600,00 kn. Kumulativno, dnevnice su obračunane u ukupnom iznosu od 400,00 kn više nego je provedeno na službenom putu.

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o porezu na dohodak, izdaci za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja i drugo) obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta. Uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za cestarine, računi za parking, putne karte ili u iznimnim i opravdanim slučajevima preslike putnih karata, računi za smještaj i drugo, bez obzira na način podmirjenja izdataka.

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati i isplaćivati troškove službenih putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrži sve propisane podatke u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.

- 5.2. *Stranka prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju te u Očitovanju navodi da će u skladu s tim ubuduće pristupiti isplaćivanju troškova službenih putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrži sve propisane podatke u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.*